

lige Lovforslag i denne Henseende, navnlig med Hensyn til Opvarmningen, hvilket vil findes i de vedkommende Paragrafer, og gennem den almindelige Bemyndigelse for Regjeringen, der indeholdes i § 10. Saaledes som Lovforslaget nu foreligger, forekommer det mig derfor, at det maa siges, at der ogsaa er taget Hensyn til, at man ikke træder op med altfor stor Ubillighed ligeoverfor Kirkeeieren, og jeg kan ikke negte, at det er min Opfattelse, at man ved dette Lovforslag vil indbefomme den meget stærkt sølte Trang og de meget levende Dissens, som findes paa mange Steder. — Paa den anden Side maa jeg indbrømme, at der findes et Par Bestemmelser deri, som jeg maa anse for uheldige, og hvis Optagelse jeg søgte at forhindre, da de fremkom i det andet Thing. Den ene af disse indeholdes i § 5, hvor man vil overlade den hele Opvarmning til at ske ved Frivillighedens Hjælp; her befinder man sig for Dvrigt forsaavidt mere i et Fremtids-Saab eller Frygt, hvad man nu vil kalde det. De, der holdt paa denne Bestemmelse, vare gjennemtrængte af Overbevisningen om, at der vilde vise sig en overordentlig Beredvillighed til at staffe det fornødne Brændte tilstede til Opvarmningen, medens jeg tror, at man efter Erfaringen maa nære Tvivl i saa Henseende, og at det vilde have været rigtigere at have taget Bestemmelsen saaledes, at det var sikkert, at det tilfattede Diemed virkelig blev naaet. Af en nogen anden Bestaafenhed er derimod Bestemmelsen i § 9, som jeg ikke kan Andet end anse for urigtig i flere Henseender. Det er muligt, at den ikke vil faae nogen særdeles stor Betydning, men i sit Princip er det i det Mindste ikke begrundet, at, hvor Tiendeyderne tillige ere Tiendeeiere, skulle de Omkostninger, der ere forbundne med denne Forpligtelse, udredes af Kommunens Kasse. Det er klart, at der fra Kirkebestyrelsens Standpunkt, naar Bestemmelsen betragtes isoleret, ikke kan være nogen Grund til at beklage sig i saa Henseende; men efter hele Stillingen er der ikke nogen Grund til at gjøre Forskel mellem de Tilfælde, hvor Tienden eies af en enkelt privat Mand eller offentlig Stiftelse eller Sligt, eller hvor den eies af flere, som selv ere Tiendeydere. Dette Forhold har fundet sin Ordning ved Forordningen af 13de November 1829, og Stillingen er i begge Tilfælde den samme; lægges der en Forpligtelse paa Tiendeeieren som saadan, maa den fyldestgøres af dette Komplex, enten det er større eller mindre, og der er i og for sig ikke nogen Grund til at lægge Forpligtelsen over paa Kommunens Beboere i Almindelighed. — Det var disse Bemærkninger, jeg troede det hensigtsmæssigt strax fra Begyndelsen at fremkomme med fra min Side.

Saffner: Eiden vi i vore Dage ikke tro os i Stand til at følge den efter min Mening smukke Skif, der fandt Sted mangfoldige Steder i Oldtiden, at brænde Egene i Stedet for at ned-

grave dem i Jorden, saa har det for min personlige Følelse meget lidt at sige, enten man graver mine dødelige Restler ned paa et tørt Sted eller paa et lidt fugtigere Sted; men jeg kan godt forstaa, at denne Følelse ikke deles af Alle og navnlig ikke af de Esterlevende, saa at der, hvor Kirkegaardene lide af Fugtighed, kan søles en vis Trang til at faae denne Fugtighed fjernet. Jeg kan derfor ikke Andet end fuldstændig slutte mig til de Bestemmelser, der foreslaas i Lovforslaget med Hensyn til Kirkegaardenes Afsvining, thi jeg tror, at det i de fleste Tilfælde ikke vilde have været nødvendigt at have nogen saadan Forfrist i Lovgivingen. Jeg tror, at de allerfleste Tiendeeiere ville, naar deres Opmærksomhed bliver henledet derpaa, af egen Drift foretage Afsviningen, ligesom det ogsaa kan være muligt, at man gjør sig temmelig store Forventninger om Nytten af denne Afsvining; thi paa de Kirkegaarde, hvor der viser sig Grundvand i temmelig Nærhed af Overfladen, vil det vistnok være forbundne med overordentlig store Vanskeligheder ved kunstig Afledning at faae det fjernet. Hvad angaar den anden Fordring, der i Lovforslaget stilles til Kirkeeieren, nemlig om at drage Ansvar for en mindre fuldstændig Opvarmning af Kirken end den, der omhandles i Loven af 19de Februar 1861, da finder jeg det ogsaa ganske naturligt, at der paalægges Kirketiendeeieren en saadan Forpligtelse. Vi ere jo bleve noget mere svagelige og forfinede, end vore Forfædre vare, og saaledes er det jo ganske naturligt, at Dunst om at umbgaa de kolde Kirker gjør sig gjældende. Jeg skal heller ikke kunne benegte, at den overordentlig kolde Luft i Kirkerne under strenge Vintre, ja selv om Foraaret, muligvis kan afholde en Del længere borte Boende og svagelige Personer fra at søge Kirken, og jeg tror, der er stærk Opfordring til at søge denne Hindring for Kirkebesøget fjernet. Med Hensyn til denne Fordring til Kirketiendeeieren har jeg forøvrigt samme Anskuelse som med Hensyn til Fordringen om Kirkegaardens Afsvining, nemlig at, naar man indskrænker sig til at fordrve Anbringelse af Raffelovne, er det en Fordring, der vilde blive fyldestgjort af de allerfleste Kirketiendeeiere, naar der yttredes Dunst derom. Jeg kan saaledes i det Hele taget slutte mig til Lovforslaget. Jeg finder, at der paahviler Kirketiendeeieren en Forpligtelse til ikke alene at holde Kirken i fuldstændig forsvarlig Stand, men ogsaa at forskjønne den og overhovedet træffe Foranstaltninger til at opfylde de Fordringer, som andre Lider finde sig foranledigede til at opstille. — Derimod har jeg paa samme Maade, som det er udtalt af den høitvædede Kultusminister, temmelig stor Betænkelighed ved enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, ikke fordi disse Bestemmelser kunne anses for at medføre meget betydelige Ulemper eller store Omkostninger for vedkommende Tiendeeier — de ere ikke saa store, at der behøves at gjøres stor Op-